

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 809

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Sâmbătă, 30 august 2025

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
	ACTE ALE PARLAMENTULUI ROMÂNIEI	
6.	Decizie privind convocarea Camerei Deputaților și Senatului în sesiune extraordinară	2
	DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
	Decizia nr. 73 din 25 februarie 2025 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 194 pct. 13 și 27 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012	3–5
	Decizia nr. 132 din 27 martie 2025 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin. (8) teza a doua din Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri	6–8

ACTE ALE PARLAMENTULUI ROMÂNIEI**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****CAMERA DEPUTAȚILOR****SENATUL****DECIZIE****privind convocarea Camerei Deputaților și Senatului
în sesiune extraordinară**

În temeiul dispozițiilor art. 65 alin. (2) și art. 66 alin. (2) și (3) din Constituția României, republicată,

Camera Deputaților și Senatul se convoacă în sesiune extraordinară comună în perioada 30-31 august 2025 pentru desfășurarea procedurii privitoare la angajarea răspunderii Guvernului asupra:

1. proiectului de Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu;
2. proiectului de Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative și pentru stabilirea unor măsuri în domeniul sănătății;
3. proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice;
4. proiectului de Lege privind eficientizarea activității unor autorități administrative autonome;
5. proiectului de Lege pentru stabilirea unor măsuri de redresare și eficientizare a resurselor publice și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR
SORIN-MIHAI GRINDEANU

PREȘEDINTELE SENATULUI
MIRCEA ABRUDEAN

București, 30 august 2025.
Nr. 6.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 73

din 25 februarie 2025

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 194 pct. 13 și 27 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Andreea Costin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioana-Codruța Dărăngă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 194 pct. 13 și 27 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, excepție ridicată de Societatea Delegaz Energie — S.R.L. din Târlungeni, județul Brașov, în Dosarul nr. 10.300/197/2019 al Judecătoria Brașov și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 421D/2020.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. Referitor la pct. 13 al art. 194 din Legea nr. 123/2012 arată că este clar și previzibil, din cuprinsul acestuia reieșind că se sancționează nerespectarea de către operatorul de transport a tuturor ordinelor și deciziilor emise de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, altele decât cele prevăzute în respectivul articol. În ceea ce privește pct. 27 al aceluiași articol, arată, în esență, că este redactat cu suficientă precizie pentru a permite destinatarului să își controleze conduita și să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care ar putea rezulta din săvârșirea unei anumite fapte.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 4 februarie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 10.300/197/2019, **Judecătoria Brașov a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 194 pct. 13 și 27 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012**. Excepția a fost invocată de Societatea Delegaz Energie — S.R.L. din Târlungeni, județul Brașov, într-o cauză având ca obiect soluționarea unei plângeri formulate împotriva unui proces-verbal de constatare și sancționarea a unei contravenții prevăzute de Legea nr. 123/2012.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că sintagma „altele decât cele menționate în cuprinsul prezentului articol” prevăzută de art. 194 pct. 13 din Legea nr. 123/2012 reprezintă o formulare neclară care face ca orice încălcare normativă săvârșită de un titular de licență să atragă incidența acestui text de lege.

6. Astfel, prevederile criticate sunt contrare principiului legalității, întrucât și sintagma „nerespectarea reglementărilor comerciale aprobate de A.N.R.E., inclusiv a metodologiilor privind prețurile și tarifele” din cuprinsul art. 194 pct. 27 din Legea nr. 123/2012, este neclară și conduce la ideea ca orice încălcare a legii să fie interpretată ca o abatere comercială care să atragă incidența aplicării acestui text de lege, mai ales că nu există niciun act normativ care să definească în mod expres ce înseamnă reglementări comerciale, astfel că pentru orice încălcare a normelor

în vigoare sau a contractelor încheiate cu consumatorii poate avea incidență textul respectiv, iar participantul la activitățile reglementate de Legea nr. 123/2012 poate fi supus unei duble sancțiuni, atât de natură civilă, cât și de natură administrativă. De asemenea, nu este stabilit în mod clar prin lege elementul material al laturii obiective a contravenției, context în care norma are caracter imprevizibil ca urmare a faptului că sancțiunea este dispusă prin lege, iar elementul material al contravenției este determinat prin ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei. Rezultă că, pe măsură ce sunt emise astfel de ordine, reglementările ANRE pot fi calificate ca fiind de natură comercială, astfel încât să se nască noi contravenții, fără ca destinatarii normelor să realizeze că printr-o anumită conduită săvârșesc o contravenție deosebit de gravă. Astfel, Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei este cea care legiferează dispoziții legale, le interpretează și aplică sancțiunile pe care le-a instituit prin aceste norme, aspect ce contravine și principiului separației puterilor în stat. Prin urmare, modalitatea neconstituțională de reglementare a prevederilor criticate a dat posibilitatea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei să interpreteze și să aplice legea într-un mod excesiv și arbitrar, în sensul că orice încălcare a unei prevederi cuprinse în ordinele și dispozițiile acestei autorități constituie contravenție, chiar dacă prin natura încălcării fapta nu constituie o contravenție, ci se circumscrie unor aspecte, spre exemplu, de natură contractuală între profesioniști. Totodată, se mai învederează că, potrivit Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, amenda este una dintre cele trei sancțiuni aplicabile pentru comiterea unei fapte contravenționale și, chiar dacă în dreptul intern este calificată ca o sancțiune administrativă, prin jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, aceasta a fost asociată sancțiunilor penale, astfel că procedura aplicării acestora se supune prevederilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În contextul criticilor de neconstituționalitate este menționată jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului în materia principiilor menționate în susținerea excepției de neconstituționalitate.

7. **Judecătoria Brașov** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă dispozițiile art. 194 pct. 13 și 27 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din 16 iulie 2012,

care au următorul cuprins: „*Constituie contravenții la normele privind desfășurarea activităților în sectorul gazelor naturale următoarele fapte: (...) 13. neîndeplinirea și/sau îndeplinirea necorespunzătoare a condițiilor de valabilitate ale autorizațiilor/licențelor precizate la art. 119 pct. 2 și 3, altele decât cele menționate în cuprinsul prezentului articol;* (...)

27. *nerespectarea reglementărilor comerciale aprobate de A.N.R.E., inclusiv a metodologiilor privind prețurile și tarifele.*”

12. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale cuprinse în art. 1 alin. (4) și (5) referitor la principiul separației puterilor în stat și la principiul legalității și ale art. 23 alin. (12), potrivit căruia „*Nicio pedeapsă nu poate fi stabilită sau aplicată decât în condițiile și în temeiul legii*”.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că pct. 13 al art. 194 din Legea nr. 123/2012 se referă la neîndeplinirea și/sau îndeplinirea necorespunzătoare a condițiilor de valabilitate ale autorizațiilor/licențelor precizate la art. 119 pct. 2 și 3, altele decât cele menționate în cuprinsul art. 194.

14. Prin Decizia nr. 312 din 11 mai 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1221 din 23 decembrie 2021, paragrafele 24-31, Curtea a reținut că Legea nr. 123/2012 transpune în dreptul intern prevederile Directivei 2009/72/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice și de abrogare a Directivei 2003/54/CE și ale Directivei 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE care reglementează la nivel european normele comune pe piața internă în sectorul gazelor naturale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 211 din 14 august 2009. Dispozițiile legale stabilesc cadrul de reglementare pentru desfășurarea activităților privind transportul, producția, distribuția, furnizarea și înmagazinarea gazelor naturale, modalitățile de organizare și funcționare a sectorului gazelor naturale, de acces pe piață, precum și criteriile și procedurile aplicabile pentru acordarea de autorizații și/sau licențe în sectorul gazelor naturale. Aceste autorizații/licențe sunt acte administrative individuale care sunt emise doar de către Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE), acordate unei persoane fizice sau juridice, pentru exercitarea unui drept sau a unor obligații, potrivit art. 100 pct. 8 din Legea nr. 123/2012.

15. Potrivit art. 102¹ alin. (6) din aceeași lege, ANRE aprobă prin ordin al președintelui acesteia și publică norme tehnice care stabilesc criteriile de siguranță tehnică și cerințele tehnice minime de proiectare, execuție și exploatare pentru conectarea la sistem a instalațiilor GNL, a instalațiilor de înmagazinare, a altor instalații de transport sau de distribuție, precum și a magistrelor directe. Aceste norme tehnice asigură interoperabilitatea sistemelor și sunt obiective și nediscriminatorii și se notifică Comisiei Europene în conformitate cu legislația națională în vigoare. Aceeași autoritate de reglementare controlează, prin persoane împuternicite, respectarea specificațiilor, caracteristicilor și criteriilor tehnice de siguranță ale instalațiilor și echipamentelor utilizate în rețelele de transport și distribuție a gazelor naturale. Ca atare, înființarea de noi conducte de alimentare din amonte aferente producției de gaze naturale, precum și de noi obiective de producție de biogaz, biometan, GNL/GNC sau de noi sisteme de transport, înmagazinare și distribuție a gazelor naturale se face pe bază de autorizații de înființare, în timp ce desfășurarea activităților de furnizare a acestora, precum și administrarea piețelor centralizate de gaze naturale se realizează pe bază de licență.

16. De asemenea, Curtea a mai reținut că, potrivit art. 122 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 123/2012, titularii de licențe din sectorul gazelor naturale, indiferent de forma de proprietate sau de regimul juridic al acestora, au obligația să respecte condițiile de valabilitate asociate autorizațiilor și licențelor acordate de ANRE.

17. Curtea a observat, prin decizia amintită, că art. 194 din lege enumeră o serie de fapte considerate de către legiuitor drept contravenții, dintre care unele sunt strict definite, iar altele, cum este cea prevăzută la pct. 13, sunt particulare, reprezentând voința legiuitorului de a da aceeași greutate legislației secundare specifice domeniului gazelor naturale și de a conferi ANRE posibilitatea de efectuare a verificărilor în vederea asigurării respectării întregului ansamblu de norme edictate și în vederea sancționării contravenționale a operatorilor economici licențiați care nu se conformează acestora.

18. Ca atare, din lectura dispozițiilor art. 194 pct. 13 din Legea nr. 123/2012 se observă cu ușurință că acestea sunt clare și precise, sancționând nerespectarea de către operatorul de transport a tuturor ordinelor și deciziilor emise de ANRE, altele decât cele prevăzute în respectivul articol.

19. Curtea Constituțională a mai reținut că piața energiei electrice este o piață reglementată, autoritatea competentă să verifice respectarea prevederilor legale fiind ANRE. Accesul pe piața energiei electrice în calitate de furnizor și distribuitor presupune respectarea anumitor condiții legale, autoritatea competentă având îndrituirea, potrivit art. 9 alin. (4) din Legea nr. 123/2012, să reglementeze în mod detaliat aceste condiții. Astfel, potrivit acestora, procedura de acordare, modificare, suspendare și retragere a autorizațiilor și licențelor, termenele și condițiile de acordare, constând în criterii, limite de putere, atestări, avize, garanții și altele asemenea, diferențiate pe categorii de capacități și activități supuse autorizării, se stabilesc prin regulament aprobat prin ordin al președintelui ANRE.

20. Prin decizia anterioară, paragrafele 33 și 34, Curtea a reținut că, odată cu acordarea licenței, sunt prevăzute expres drepturile și obligațiile titularului de licență. Textul legal criticat permite, prin intermediul modului în care sunt redactate condițiile asociate unei licențe, raportarea și la textele legale care nu sunt expres individualizate, dar pot fi individualizate de către un profesionist care activează în domeniul energiei electrice. Condițiile menționate precizează că, pe toată durata de valabilitate a licenței, titularul licenței va respecta prevederile legii, ale condițiilor asociate licenței, precum și modificările aduse ulterior acesteia de autoritatea competentă.

21. În continuare, referitor la prevederile art. 194 pct. 27 din Legea nr. 123/2012, Curtea observă că acestea stabilesc că nerespectarea reglementărilor comerciale aprobate de ANRE, inclusiv a metodologiilor privind prețurile și tarifele, constituie contravenții la normele privind desfășurarea activităților în sectorul gazelor naturale.

22. Referitor la noțiunea de „reglementări comerciale”, Curtea a reținut, prin Decizia nr. 565 din 31 octombrie 2024^{*)}, nepublicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, până la data pronunțării prezentei decizii, că, având în vedere considerentele de principiu referitoare la art. 1 alin. (5) din Constituție, coroborate cu prevederile Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, în cadrul soluțiilor legislative adoptate trebuie să se realizeze o configurare explicită a conceptelor și a noțiunilor folosite în reglementare, care au un alt înțeles decât cel comun, pentru a se asigura astfel înțelegerea lor corectă și a se evita interpretările greșite (art. 25), iar „dacă o noțiune sau un termen nu este consacrat” sau poate avea înțelesuri diferite, semnificația acesteia/acestui în context se stabilește prin actul normativ în discuție, în cadrul dispozițiilor generale sau într-o anexă destinată lexicului respectiv, și devine obligatorie pentru actele normative din aceeași materie [art. 37 alin. (2)].

23. Or, Curtea a constatat că noțiunea în discuție are deja consacrare pe plan legislativ, întrucât, spre exemplu, Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 409 din 10 iunie 2011, la art. 6 alin. (1) prevede că, în cuprinsul actelor normative aplicabile la data intrării în vigoare a Codului civil, referirile la comercianți se consideră a fi făcute

^{*)} Decizia Curții Constituționale nr. 565 din 31 octombrie 2024 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 420 din 7 mai 2025.

la persoanele fizice sau, după caz, la persoanele juridice supuse înregistrării în registrul comerțului, potrivit prevederilor art. 1 din Legea nr. 26/1990 privind registrul comerțului (în prezent abrogată, în vigoare fiind Legea nr. 265/2022 privind registrul comerțului și pentru modificarea și completarea altor acte normative cu incidență asupra înregistrării în registrul comerțului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 750 din 26 iulie 2022), precum și cu cele aduse prin această lege. Prin urmare, și reglementările în discuție se referă la activitatea subiecților mai sus menționați, care desfășoară activități în domeniul gazelor naturale (sau al energiei electrice și al energiei termice), cu referire la sectorul activităților privind producția, transportul, distribuția, furnizarea și înmagazinarea gazelor naturale și a gazelor naturale lichefiate, în practică noțiunea fiind interpretată cu luarea în considerare de către profesioniști a întregului cadru legislativ în materie și a relațiilor ce derivă din activitatea acestora. Această activitate este prevăzută prin lege și este supusă unei monitorizări din partea unei autorități de reglementare competente, astfel cum este ANRE, având ca obiect de activitate elaborarea, aprobarea și monitorizarea aplicării ansamblului de reglementări obligatorii la nivel național necesar funcționării sectorului și pieței energiei electrice, termice și a gazelor naturale, aspect ce se circumscrie noțiunii de organizare a executării legii. Totodată, ordinele, deciziile sau avizele ANRE se emit, printre altele, pentru aprobarea reglementărilor tehnice și comerciale în scopul funcționării sigure și eficiente a sectorului energiei electrice, termice și al gazelor naturale [art. 5 alin. (1) lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 337 din 18 mai 2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare]. Reglementările de interes general se aprobă prin ordine ale președintelui ANRE și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, fiind supuse procedurii de desfășurare a consultărilor publice, cu respectarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 749 din 3 decembrie 2013, iar rezultatele procesului de consultare se publică pe pagina de internet a ANRE. Aceste operațiuni reprezintă o punere în practică a dispozițiilor constituționale cu privire la organizarea executării legilor, întrucât noțiunea de organizare a executării legii, consacrată de dispozițiile art. 108 alin. (2) din Constituție, are un sens mai larg decât cea privind aplicarea legii, și anume prin hotărâri ale Guvernului pot fi dispuse măsuri organizatorice, financiare, instituționale sau sancționatorii în vederea stabilirii cadrului necesar pentru ducerea la îndeplinire a dispozițiilor legii, astfel că legiuitorul nu mai stabilește întotdeauna direct, prin lege, anumite aspecte ce necesită o expunere în detaliu și, în sensul textului constituțional al art. 108, această competență revine autorității publice însărcinate cu organizarea executării legii, argumentare ce este valabilă nu

numai în ceea ce privește Guvernul, ci, *mutatis mutandis*, și în cazul altor autorități prevăzute de textele legale, în speță ANRE.

24. Cu privire la faptele ce constituie contravenții la normele privind desfășurarea activităților în sectorul gazelor naturale, dispozițiile art. 5 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001, circumscriu cadrul sancționator general, astfel că alin. (2) reglementează sancțiunile contravenționale principale (avertismentul, amenda contravențională, prestarea unei activități în folosul comunității), iar alin. (3), sancțiunile contravenționale complementare. În același timp, art. 5 alin. (4) stabilește și posibilitatea impunerii de noi sancțiuni contravenționale principale și complementare prin legi speciale. Din perspectiva regimului juridic al contravențiilor, Legea nr. 123/2012 este o lege specială ce prevede o serie de conduite pe care le califică drept contravenții, precum și sancțiunile contravenționale corespunzătoare, aplicabile subiectului de drept care încalcă norma juridică de drept contravențional printr-o conduită contrară acesteia. Aplicarea sancțiunilor contravenționale, respectiv sancționarea propriu-zisă a subiectului de drept pentru nesocotirea normelor de drept contravențional, are loc potrivit unor principii, similar sancțiunilor de drept penal.

25. Cu privire la elementul material al contravenției stabilite de art. 194 pct. 27 din Legea nr. 123/2012, Curtea a reținut că acesta constă în nerespectarea reglementărilor comerciale aprobate de ANRE, inclusiv a metodologiilor privind prețurile și tarifele, și care atrage răspunderea contravențională sub aspectul săvârșirii contravenției prevăzute de art. 194 pct. 27 din Legea nr. 123/2012.

26. Așa fiind, Curtea a reținut că tehnica de reglementare utilizată în cazul prevederilor legale criticate este în conformitate cu regulile instituite prin art. 3 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, potrivit căruia „*actele normative prin care se stabilesc contravenții vor cuprinde descrierea faptelor ce constituie contravenții și sancțiunea ce urmează să se aplice pentru fiecare dintre acestea*”. Norma contravențională indică în mod clar și neechivoc, în chiar cuprinsul său, obiectul material al contravenției, și anume nerespectarea reglementărilor comerciale aprobate de ANRE, inclusiv a metodologiilor privind prețurile și tarifele, astfel că este determinabilă pentru stabilirea actelor a căror nerespectare atrage sancțiunea, fiind redactată cu suficientă precizie pentru a permite destinatarului să își controleze conduita și să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care ar putea rezulta din săvârșirea unei anumite fapte. Prin urmare, legea definește în mod clar contravenția și sancțiunea aplicabilă, astfel încât destinatarul său, care este un profesionist în domeniul respectiv, să cunoască din însuși textul normei juridice aplicabile care sunt actele, faptele sau omisiunile ce pot angaja răspunderea sa contravențională.

27. Așadar, normele legale criticate sunt clare și previzibile și nu poate fi reținută pretinsa încălcare a principiului separației puterilor în stat și a principiului legalității, coroborat cu principiul legalității incriminării și al pedepsei, reglementate și dezvoltate atât la nivel constituțional, cât și la nivel convențional.

28. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Delegaz Energie — S.R.L. din Târlungeni, județul Brașov, în Dosarul nr. 10.300/197/2019 al Judecătorei Brașov și constată că dispozițiile art. 194 pct. 13 și 27 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Brașov și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 25 februarie 2025.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Andreea Costin

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 132

din 27 martie 2025

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin. (8) teza a doua din Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin. (8) teza a doua din Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, excepție ridicată de Tribunalul Caraș-Severin — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, din oficiu, în Dosarul nr. 317/115/2021 și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.859D/2021.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Președintele Curții dispune să se facă apelul și în dosarele nr. 2.860D/2021, nr. 2.861D/2021, nr. 2.862D/2021, nr. 2.863D/2021, nr. 2.864D/2021, nr. 2.865D/2021, nr. 2.866D/2021, nr. 3.098D/2021, nr. 3.099D/2021, nr. 3.100D/2021, nr. 3.101D/2021 și nr. 3.102D/2021, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a aceluiași prevederi de lege, excepție ridicată, din oficiu, de aceeași instanță judecătorească, în dosarele nr. 401/115/2021, nr. 577/115/2021, nr. 714/115/2021, nr. 754/115/2021, nr. 756/115/2021, nr. 757/115/2021, nr. 763/115/2021, nr. 1.600/115/2021, nr. 1.601/115/2021, nr. 1.623/115/2021, nr. 1.625/115/2021 și nr. 1.628/115/2021.

4. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

5. Având în vedere obiectul excepției de neconstituționalitate, Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor nr. 2.860D/2021, nr. 2.861D/2021, nr. 2.862D/2021, nr. 2.863D/2021, nr. 2.864D/2021, nr. 2.865D/2021, nr. 2.866D/2021, nr. 3.098D/2021, nr. 3.099D/2021, nr. 3.100D/2021, nr. 3.101D/2021 și nr. 3.102D/2021 la Dosarul nr. 2.859D/2021. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor. Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, dispune conexarea dosarelor nr. 2.860D/2021, nr. 2.861D/2021, nr. 2.862D/2021, nr. 2.863D/2021, nr. 2.864D/2021, nr. 2.865D/2021, nr. 2.866D/2021, nr. 3.098D/2021, nr. 3.099D/2021, nr. 3.100D/2021, nr. 3.101D/2021 și nr. 3.102D/2021 la Dosarul nr. 2.859D/2021, care a fost primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de admitere a excepției de neconstituționalitate, arătând că, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, în instituirea de reguli speciale privind exercitarea căilor de atac, legiuitorul trebuie să ofere părților interesate posibilitatea să formuleze o cale de atac împotriva unei hotărâri judecătorești pe care o consideră defavorabilă, iar lipsa oricărei căi de atac împotriva unei hotărâri pronunțate de instanță echivalează cu imposibilitatea exercitării unui control judecătorec efectiv, fiind astfel nesocotit dreptul de acces liber la justiție. Invocă în acest sens Decizia nr. 192 din 3 aprilie 2014, paragraful 13. În ceea ce privește textul de lege supus controlului de constituționalitate în cauza de față, precizează că actuala redactare a prevederilor art. 13 alin. (8) din Decretul-lege nr. 118/1990 este rezultatul unei tehnici legislative deficitare, rezultate din modificările aduse acestuia prin Legea nr. 232/2020. Arată că, în redactarea anterioară a art. 5 alin. (1) din decretul-lege menționat, deciziile prin care direcțiile generale de muncă și asigurări sociale județene sau a municipiului București soluționau cererile formulate de persoanele interesate puteau fi contestate în fața instanțelor judecătorești potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004. Trimiterea la prevederile acestei legi, fără nicio altă distincție suplimentară, atrăgea aplicabilitatea prevederilor art. 20 din aceasta, astfel că hotărârile judecătorești pronunțate în această materie puteau fi atacate cu recurs. Potrivit expunerii de motive a proiectului de lege pentru modificarea și completarea Decretului-lege nr. 118/1990, scopul modificării l-a constituit extinderea sferei măsurilor reparatorii și în privința copiilor persoanelor care s-au aflat în situațiile prevăzute de art. 1 alin. (1) și (2) din acesta. Forma adoptată de Senat a conținut doar modificări ale dispozițiilor de drept substanțial ale art. 5 alin. (6) și (7) din decretul-lege. În concluzie, dispozițiile de drept procesual cuprinse în acest act normativ au fost modificate prin amendamentele aduse în urma dezbaterilor în cadrul Comisiei pentru muncă și protecție socială a Camerei Deputaților, care a fost Cameră decizională. Amendamentul a vizat comasarea într-un singur articol a normelor de drept procesual, eliminarea căii de atac a recursului și instituirea, în consecință, a caracterului definitiv al hotărârii pronunțate de tribunal, nefiind precizat însă cum s-a ajuns la această soluție legislativă. Conchide că prevederile de lege criticate îngreșesc accesul liber la justiție, astfel că pune concluzii de admitere a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

7. Prin încheierile din 15 septembrie 2021 și 5 octombrie 2021, pronunțate în dosarele nr. 317/115/2021, nr. 401/115/2021, nr. 577/115/2021, nr. 714/115/2021, nr. 754/115/2021, nr. 756/115/2021, nr. 757/115/2021, nr. 763/115/2021,

nr. 1.600/115/2021, nr. 1.601/115/2021, nr. 1.623/115/2021, nr. 1.625/115/2021 și nr. 1.628/115/2021, **Tribunalul Caraș-Severin — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 13 alin. (8) teza a doua din Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri.**

Excepția a fost ridicată de instanță, din oficiu, în cauze având ca obiect soluționarea unor contestații formulate împotriva deciziilor prin care Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială, Comisia pentru aplicarea Decretului-lege nr. 118/1990, a respins cererile reclamantilor pentru acordarea drepturilor prevăzute de Decretul-lege nr. 118/1990.

8. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se arată, în esență, că dispozițiile de lege criticate exceptează de la calea de atac a recursului sentințele pronunțate de tribunal în primă instanță, prin care s-a soluționat acțiunea în contencios administrativ împotriva deciziei Comisiei de aplicare a prevederilor Decretului-lege nr. 118/1990. Instanța autoare a excepției precizează că, spre deosebire de soluția legislativă criticată, art. 15 alin. (1)-(3) din Decretul-lege nr. 118/1990 prevede că agențiile județene pentru plăți și inspecție socială, respectiv a municipiului București vor verifica legalitatea drepturilor acordate beneficiarilor acestui decret-lege, în baza sesizărilor primite sau din proprie inițiativă, iar în cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale, se emite decizie de revizuire, împotriva deciziei de revizuire astfel emise persoana interesată având dreptul de a introduce contestație, în condițiile Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare. Așadar, decizia de revizuire emisă de comisie poate fi contestată în condițiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, fără să fie restricționat dreptul la recurs. Se susține că excluderea căii extraordinare de atac a recursului împotriva sentințelor pronunțate de tribunal, prin care s-a soluționat fondul cauzelor având ca obiect deciziile Comisiei de aplicare a Decretului-lege nr. 118/1990, creează discriminare față de părțile din cauzele ce au ca obiect contestația împotriva deciziei de revizuire, precum și față de părțile care contestă alte acte administrative emise de diferite comisii și cărora nu li se înlătură dreptul la recurs. Astfel, deși se găsesc în situații similare, părțile beneficiază de un tratament juridic diferit în funcție de decizia contestată, ceea ce contravine prevederilor art. 16 din Constituție, în condițiile în care tratamentul discriminatoriu nu își găsește nicio justificare obiectivă și rezonabilă. Din perspectiva interesului de a cere și de a obține îndreptarea erorilor de drept comise la soluționarea contestațiilor împotriva deciziilor Comisiei de aplicare a prevederilor Decretului-lege nr. 118/1990, părțile se află într-o situație similară cu cele din procesele având ca obiect decizia de revizuire. Astfel fiind, tratamentul juridic diferențiat care rezultă din dispozițiile de lege criticate este nejustificat și conduce la o discriminare.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 13 alin. (8) teza a doua din Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1208 din 10 decembrie 2020, care au următorul cuprins: „(8) *Împotriva deciziei persoana interesată poate face contestație la secția de contencios administrativ și fiscal a tribunalului, în termen de 30 de zile de la data comunicării hotărârii, potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare. Hotărârea tribunalului este definitivă. Contestațiile sunt scutite de taxa judiciară de timbru.*”

13. În opinia instanței autoare a excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 16 — *Egalitatea în drepturi*, art. 21 — *Accesul liber la justiție*, art. 129 — *Folosirea căilor de atac* și în art. 6 — *Dreptul la un proces echitabil* din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că aceasta a fost ridicată în cauze aflate pe rolul tribunalului, ca instanță competentă, potrivit textului de lege criticat, să judece contestațiile formulate de persoanele interesate împotriva deciziilor emise de agențiile județene pentru plăți și inspecție socială, respectiv a municipiului București, cu privire la stabilirea calității de beneficiar al drepturilor acordate prin Decretul-lege nr. 118/1990, precum și a indemnizației lunare cuvenite persoanelor ce intră în sfera de aplicare a acestuia. Critica de neconstituționalitate vizează absența din cuprinsul actului normativ menționat a reglementării unei căi de atac împotriva hotărârii pe care o pronunță tribunalul.

15. În acest context procesual Curtea reține că, pentru a avea legătură cu cauza, excepția, având ca obiect prevederile care consacră caracterul definitiv al hotărârii tribunalului, ar trebui ridicată într-un cadru procesual în care eventuala admitere a acesteia să producă efecte juridice în cauză. Așadar, pentru a fi admisibilă din perspectiva art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 referitoare la necesitatea existenței unei legături între textul de lege criticat și cauza în soluționarea căreia se ridică excepția de neconstituționalitate, aceasta ar fi trebuit ridicată într-un cadru procesual creat prin formularea unei căi de atac, instanța superioară celei a cărei hotărâri a fost atacată urmând ca, în ipoteza admiterii excepției, să declare admisibilă calea de atac și să o judece ca atare.

16. Or, indiferent de soluția pe care o va pronunța Curtea Constituțională cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată în procesele aflate pe rolul tribunalului, ca instanță unică, potrivit textului de lege criticat, aceasta nu ar produce niciun efect cu privire la rezolvarea fondului cauzelor în care a fost ridicată prezenta excepție de neconstituționalitate (a se vedea, *mutatis mutandis*, Decizia nr. 140 din 21 martie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 710 din 2 august 2023, paragrafele 34-37).

17. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin. (8) teza a doua din Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, ridicată de Tribunalul Caraș-Severin — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal în dosarele nr. 317/115/2021, nr. 401/115/2021, nr. 577/115/2021, nr. 714/115/2021, nr. 754/115/2021, nr. 756/115/2021, nr. 757/115/2021, nr. 763/115/2021, nr. 1.600/115/2021, nr. 1.601/115/2021, nr. 1.623/115/2021, nr. 1.625/115/2021 și nr. 1.628/115/2021.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Caraș-Severin — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 27 martie 2025.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

pentru **MARIAN ENACHE**,

în temeiul art. 426 alin. (4) din Codul de procedură civilă

coroborat cu art. 14 din Legea nr. 47/1992 privind

organizarea și funcționarea Curții Constituționale, semnează

ELENA-SIMINA TĂNĂSESCU

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.
Pentru publicări, încărcări actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

